

- c) Oznaczenie odpowiedzi następuje przez zamazanie **ołówkiem 2B lub 3B całej powierzchni prostokąta** wybranej przez Ciebie odpowiedzi. Pamiętaj, że od poprawności zamazania pola w dużej mierze zależy poprawność odczytu podanej przez Ciebie odpowiedzi. Przykłady poprawnego zamazywania pola możesz zobaczyć powyżej.
- d) Proponujemy, aby w czasie rozwiązywania testu najpierw zaznaczać odpowiedzi delikatną kropką. Gdy przekonasz się, że dobrze wybrałeś/ęś, zakreślisz silnie całe pole. Jeżeli chcesz zmienić odpowiedź, wymaż gumką owe wcześniejsze zaznaczenie i wprowadź nową, zgodną ze swoją wiedzą, właściwą odpowiedź. Gdy upewnisz się, że kartę z odpowiedziami wypełniłeś/ęś poprawnie, zamaz starannie prostokąty.

Niedopuszczalne jest zniszczenie karty, jej uszkodzenie (załamanie, zagięcie) zarysowanie brzegu karty, gdyż może to być przyczyną złego jej odczytu.

- e) Wybieraj zawsze tylko **jedną odpowiedź**. Zakreślenie więcej niż jednej odpowiedzi powoduje jej niezaliczenie.
- f) Na cały egzamin masz **2 godziny 50 minut**. Jeżeli nie będziesz tracić czasu na próżno, na pewno zdążysz odpowiedzieć.
- g) Jeżeli ukończysz rozwiązywanie zadań wcześniej, możesz oddać kartę odpowiedzi Przewodniczącemu Komisji i opuścić salę. Wraz z kartą odpowiedzi zwracasz również broszurkę z zadaniami, która jest drukiem ścisłego zachowania.
- h) Porozumiewanie się z sąsiadami oraz korzystanie z jakichkolwiek materiałów pomocniczych pociąga za sobą dyskwalifikację i ocenę niedostateczną z egzaminu.

Twój zestaw zadań testowych został oznaczony jako **WERSJA I**. W związku z tym przypominamy Ci, że Twój numer karty winien być **nieparzysty**. Dla potwierdzenia tego, że rozwiązujesz wersję I **w wierszu 7 górnej części karty** zakreślono pole z **cyfrą 1**. Prawidłowe zaznaczenie widać na rysunku niżej

NUMER KODOWY.....

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9

cem

EGZAMIN SPECJALIZACYJNY Z
ENDOKRYNOLOGII
WIOSNA 2018

1	A	B	C	D	E
61	A	B	C	D	E

Nr 1. W prewencji indukowanej jodem nadczynności tarczycy stosuje się:

- 1) tiamazol;
- 2) węglan litu;
- 3) nadchloran potasu;
- 4) propylotiouracyl;
- 5) propranolol.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2.   **B.** 1,3,4.   **C.** 1,4.   **D.** 1,5.   **E.** 1,3.

Nr 2. Opóźniony wiek kostny występuje w:

- 1) zespole niedoboru aromatazy;
- 2) hiperkortyzolemii;
- 3) pierwotnym niedoborze IGF-1;
- 4) otyłości;
- 5) konstytucjonalnie opóźnionym wzrastaniu i dojrzewaniu;
- 6) zespole Sotosa.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3,5.   **B.** 1,3,4.   **C.** 3,5,6.   **D.** 2,3,5.   **E.** 3,5.

Nr 3. Inhibina nie jest wytwarzana przez:

- A.** ciało żółte.
B. warstwę ziarnistą pęcherzyka jajnikowego.
C. łożysko.
D. komórki Sertoliego.
E. komórki Leydiga.

Nr 4. Cukrzyca często towarzyszy następującym endokrynopatiom, z wyjątkiem:

- A.** choroby Addisona.
B. choroby Cushinga.
C. akromegalii.
D. glukagonoma.
E. somatostatinoma.

Nr 5. Które ze stosowanych w leczeniu cukrzycy typu 2 leków mogą dawać częste objawy nietolerancji ze strony przewodu pokarmowego?

- 1) metformina;
- 2) eksenatyd;
- 3) glimepiryd;
- 4) akarboza;
- 5) pioglitazon.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2.   **B.** 1,2,4.   **C.** 1,2,3,4.   **D.** wszystkie wymienione.   **E.** tylko 1.

Nr 6. W cukrzycy typu 2 zaburzenia wydzielania insuliny obejmują:

- A. zanik pierwszej fazy wydzielania insuliny.
- B. opóźnienie drugiej fazy wydzielania insuliny.
- C. zaburzenia pulsów i oscylacji wydzielania insuliny.
- D. prawdziwe są odpowiedzi A,B.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A,B,C.

Nr 7. Wskaż czynnik ryzyka neuropatii cukrzycowej:

- A. długi czas trwania cukrzycy.
- B. płeć żeńska.
- C. palenie papierosów.
- D. zła kontrola metaboliczna cukrzycy.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A,C,D.

Nr 8. W leczeniu neuropatii obwodowej stosuje się:

- A. leki przeciwdepresyjne.
- B. inhibitory enzymu konwertującego angiotensynę.
- C. kwas alfalipinowy.
- D. benfotiaminę.
- E. wszystkie wymienione.

Nr 9. Celem leczenia żywieniowego w *anorexia nervosa* jest zwiększenie masy ciała o:

- A. 0,5-1,5 kg/miesiąc.
- B. 0,5-1,5 kg/tydzień.
- C. 0,5-1,5 kg/dzień.
- D. 2-3 kg/miesiąc.
- E. 2-3 kg/tydzień.

Nr 10. O defekcie spermatogenezy przy prawidłowej objętości jąder świadczy:

- A. wysokie stężenie LH.
- B. wysokie stężenie FSH.
- C. wysokie stężenie inhibiny A.
- D. prawdziwe są odpowiedzi A,C.
- E. prawdziwe są odpowiedzi B,C.

Nr 11. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące hiperprolaktynemii polekowej:

- 1) jest wywołana blokowaniem przez lek receptorów dopaminowych podwzgórza i przysadki;
- 2) jest spowodowana zmniejszeniem przez lek syntezy podwzgórzowej dopaminy;
- 3) jest spowodowana zwiększonym powstawaniem makroprolaktyny pod wpływem leku;
- 4) jest spowodowana zmniejszonym metabolizmem prolaktyny;
- 5) zawsze wymaga leczenia.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. wszystkie wymienione.
- B. żadna z wymienionych.
- C. 1,2.
- D. 1,2,5.
- E. 1,2,3.

Nr 12. Wskaż zdanie prawdziwe:

- 1) ekspresję receptorów somatostatynowych można wykazać w oponiaku;
- 2) ekspresję receptorów somatostatynowych można wykazać w tkankach zmienionych zapalnie;
- 3) ekspresję receptorów somatostatynowych można wykazać w prawidłowej przysadce;
- 4) wykazanie obecności receptorów dla somatostatyny w guzie przysadki nie zawsze łączy się ze skutecznością farmakologicznego zastosowania ligandów dla tych receptorów;
- 5) pozytronowa tomografia emisyjna (PET) jest metodą odzwierciedlającą nasilenie procesów metabolicznych a nie obrazującą morfologię zmian.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,5. **B.** 1,2,5. **C.** wszystkie wymienione. **D.** żadna z wymienionych. **E.** 1,3,4.

Nr 13. PPGL (*pheochromocytoma-paraganglioma*) może występować jako składowa zespółów genetycznych związanych z mutacjami genów:

- 1) *VHL*;
- 2) *RET*;
- 3) dehydrogenazy bursztynianowej;
- 4) *NF1*;
- 5) *TMEM 127*;
- 6) *MAX*.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,3. **D.** wszystkie wymienione.
B. 1,2,4,5,6. **E.** żadna z wymienionych.
C. 2,3.

Nr 14. Obniżonej ARO należy spodziewać się u chorych z:

- 1) zwężeniem tętnicy nerkowej;
- 2) chorobą Addisona;
- 3) SIADH;
- 4) zespołem mózgowej utraty soli (CSW);
- 5) WPN-11 β OH.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,3,5. **B.** 1,2,4,5. **C.** 3,5. **D.** 2,3,4. **E.** 2,4.

Nr 15. U otyłego chłopca z przedwczesnym dojrzewaniem płciowym GnRH-zależnym, padaczką lekooporną i napadami śmiechu należy podejrzewać:

- A.** czaszkogardlaka.
- B.** glejaka nerwu wzrokowego.
- C.** zmianę przerzutową w układzie podwzgórzowo-przysadkowym.
- D.** guza germinalnego.
- E.** *hamartoma* podwzgórza.

Nr 16. Obecność przerzutów do węzłów chłonnych u pacjenta z rakiem kory nadnercza oznacza, że:

- 1) kwalifikuje się go do II lub III stopnia klinicznego zaawansowania choroby w zależności od wielkości guza;
- 2) kwalifikuje się go do III lub IV stopnia klinicznego zaawansowania choroby w zależności od wielkości guza;
- 3) wg WHO szacowane 5-letnie przeżycie wynosi poniżej 55%;
- 4) wg WHO szacowane 5-letnie przeżycie wynosi poniżej 18%;
- 5) leczenie chirurgiczne nie przynosi korzyści w porównaniu z leczeniem zachowawczym.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,3.   **B.** 1,4,5.   **C.** 2,3.   **D.** 2,4,5.   **E.** 1,4.

Nr 17. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące choroby Gravesa-Basedowa:

- 1) jest najczęstszą przyczyną nadczynności tarczycy w krajach z prawidłową podażą jodu;
- 2) występuje częściej u mężczyzn;
- 3) jej przyczyną jest mutacja receptora dla TSH, powodująca jego ciągłą aktywację;
- 4) w leczeniu uzupełniającym stosuje się leki beta-adrenolityczne;
- 5) nadczynności tarczycy zawsze towarzyszy oftalmopatia.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,4.   **B.** 2,3.   **C.** 1,4,5.   **D.** 1,2,3.   **E.** wszystkie wymienione.

Nr 18. Wskaż lokalizację/rodzaj badania densytometrycznego, w którym dokonany pomiar dotyczy głównie kości korowej:

- A.** bliższy koniec kości udowej (biodro).
B. dalszy koniec kości przedramienia.
C. odcinek lędźwiowy kręgosłupa.
D. morfometria.
E. badanie densytometryczne całego ciała.

Nr 19. Wskaż potencjalną przyczynę hipokalcemii, której towarzyszy małe stężenie PTH:

- A.** niedobór witaminy D.   **D.** oporność na PTH.
B. przewlekła choroba nerek.   **E.** hipomagnezemia.
C. hiperfosfatemia.

Nr 20. Wskaż potencjalną przyczynę hipokalcemii, której towarzyszy duże stężenie PTH:

- A.** niedoczynność pooperacyjna przytarczyc.
B. pierwotna nadczynność przytarczyc.
C. leczenie bisfosfonianami.
D. niedoczynność przytarczyc na tle autoimmunologicznym.
E. leczenie preparatami litu.

Nr 21. 74-letnia pacjentka została skierowana do poradni leczenia osteoporozy w celu diagnostyki i leczenia. W przeszłości wystąpiły dwa złamania osteoporotyczne (złamanie Collesa w 54. rż oraz złamanie szyjki kości udowej lewej w 72. rż, zaopatrzone endoprotezoplastyką). Chora skarży się na ból pleców oraz zaobserwowała ubytek wzrostu (6 cm względem wartości odnotowanej w młodości). W przeszłości chora przebyła także laparoskopową cholecystektomię, ponadto występuje od wielu lat obustronna kamica nerek. W badaniu przedmiotowym zwraca uwagę pogłębiona kifoza piersiowa. W wykonanym badaniu densytometrycznym (DXA) odcinka lędźwiowego kręgosłupa, wartość BMD (L1-L4) wynosi $1,023 \text{ g/cm}^2$, co odpowiada T-score -0,9 oraz Z-score +1,2. Wskaż potencjalne przyczyny relatywnie dużych wartości BMD:

- 1) przebyte złamania kręgów lędźwiowych kręgosłupa;
- 2) zmiany zwyrodnieniowe odcinka lędźwiowego kręgosłupa;
- 3) skrzywienie boczne kręgosłupa;
- 4) kamica nerek;
- 5) klips po cholecystektomii laparoskopowej;
- 6) proteza kości udowej.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3.   **B.** 1,2,4.   **C.** 1,2,5.   **D.** 1,2,6.   **E.** 3,5.

Nr 22. Wskaż preparat wapnia, którego powinno się unikać w leczeniu niedoczynności przytarczyc:

- A.** fosforan wapnia.
B. węglan wapnia.
C. laktoglukonian wapnia.
D. cytrynian wapnia.
E. dobessylan wapnia.

Nr 23. U 78-letniego pacjenta, pozostającego pod stałą opieką nefrologiczną z powodu przewlekłej choroby nerek ($\text{GFR} < 30 \text{ ml/min}$) rozpoznano osteoporozę w badaniu densytometrycznym (brak złamań w wywiadzie). Ryzyko 10-letnie złamania osteoporotycznego oszacowane na podstawie algorytmu FRAX wynosi 9%. Stężenie wapnia całkowitego w surowicy – $9,2 \text{ mg/dl}$ (N: 8,8-10,2); fosforanów – $4,8 \text{ mg/dl}$ (N: 1,5-4,5); PTH – 60 ng/l (N: 15-70). Wskaż najwłaściwsze postępowanie:

- A.** leczenie ibandronianem podawanym dożylnie.
B. leczenie alendronianem podawanym doustnie (preparat 70 mg/tydzień).
C. leczenie kalcytriolem w takich dawkach, aby stężenie wapnia oscylowało wokół górnej granicy normy.
D. leczenie denosumabem.
E. powstrzymanie się od podawania leków antyresorpcyjnych ze względu na ryzyko obniżonego obrotu kostnego.

Nr 24. Wskaż choroby/stany, w których nie wykorzystuje się terapii bisfosfonianami:

- A. osteoporoza.
- B. choroba Pageta.
- C. hiperkalcemia związana z chorobą nowotworową.
- D. pierwotna nadczynność przytarczyc.
- E. wtórna nadczynność przytarczyc.

Nr 25. U 43-letniej chorej stwierdzono chorobę Cushinga. Jaki rodzaj badania densytometrycznego, wykonanego techniką DXA, należy zlecić w pierwszej kolejności, aby ocenić wpływ choroby na kość?

- A. bliższy koniec kości udowej.
- B. odcinek lędźwiowy kręgosłupa w projekcji bocznej.
- C. morfometria kręgów.
- D. odcinek lędźwiowy kręgosłupa w projekcji A-P.
- E. dalszy koniec kości przedramienia.

Nr 26. Wskaż falszywe stwierdzenie określające fizjologiczną rolę sekretyny:

- A. pobudza wydzielanie enzymów trzustkowych.
- B. hamuje wydzielanie kwasu solnego w żołądku.
- C. pobudza wydzielanie pepsyny przez komórki główne żołądka.
- D. pobudza opróżnianie żołądka.
- E. hamuje wydzielanie glukagonu.

Nr 27. W przypadku którego oznaczenia wykorzystywanego w diagnostyce guza chromochłonnego wysokiej swoistości towarzyszy najwyższa czułość?

- A. stężenia kwasu wanilinomigdałowego w moczu.
- B. stężeń metanefryn w moczu.
- C. stężeń noradrenaliny i adrenaliny w osoczu.
- D. stężeń noradrenaliny i adrenaliny w moczu.
- E. stężeń normetanefryny i metanefryny w osoczu.

Nr 28. Do leków obniżających stężenie aldosteronu i powodujących obniżenie wskaźnika aldosteronowo-reninowego w osoczu nie należą:

- A. inhibitory konwertazy angiotensyny.
- B. leki moczopędne.
- C. antagoniści wapnia z grupy pochodnych dihydropirydyny.
- D. niesteroidowe leki przeciwzapalne.
- E. blokery receptora angiotensyny II.

Nr 29. Do objawów obserwowanych u dorosłych pacjentów z niedoborem GH należą:

- 1) zwiększona ilość tkanki tłuszczowej o lokalizacji centralnej;
- 2) zmniejszona beztłuszczowa masa ciała;
- 3) zmniejszona masa i siła mięśniowa;
- 4) zmniejszona pojemność minutowa serca;
- 5) obniżona gęstość mineralna kości;
- 6) zmiany w profilu lipidowym będące przyczyną przedwczesnej miażdżycy naczyń.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,3,5,6.   **B.** 2,3,4,6.   **C.** wszystkie wymienione.   **D.** 3,4,5.   **E.** 1,2,5,6.

Nr 30. Wskaż zdanie **falszywe** odnoszące się do diagnostyki hiperaldosteronizmu:

- A.** w teście pobudzenia ocenia się stężenie aldosteronu w surowicy w pozycji leżącej po nocnym spoczynku, a następnie po 2 godz. przebywania w pozycji pionowej.
- B.** u osób zdrowych obserwuje się 2-4-krotny wzrost stężenia aldosteronu w surowicy w odpowiedzi na pionizację.
- C.** u pacjentów z gruczolakiem warstwy kłębkowatej kory nadnerczy nie obserwuje się wzrostu stężenia aldosteronu w surowicy w odpowiedzi na pionizację, a nawet może dojść do spadku wydzielania tego hormonu.
- D.** u osób z hiperaldosteronizmem reagującym na leczenie glikokortykosteroidami zwykle stwierdza się spadek stężenia aldosteronu w surowicy w teście pionizacji.
- E.** żadne z wymienionych.

Nr 31. Wskaż zdanie **falszywe** na temat zespołu Kallmanna:

- A.** jest to najczęstsza postać izolowanego niedoboru gonadotropin.
- B.** jego przyczyną jest brak gonadoliberyny.
- C.** dziedziczy się najczęściej w sposób recesywny związany z chromosomem X.
- D.** występuje częściej u mężczyzn.
- E.** żadne z wymienionych.

Nr 32. Wskaż **falszywe** stwierdzenie dotyczące zespołu nieadekwatnego wydzielania wazopresyny (SIADH):

- A.** często jego przyczyną jest lewokomorowa niewydolność serca.
- B.** jednym z jego głównych objawów jest hiponatremia.
- C.** należy go różnicować z hiponatremią rzekomą, czyli fałszywie zaniżonym wynikiem oznaczenia stężenia sodu w surowicy w ciężkiej hiperlipidemii.
- D.** jeżeli leczenie przyczynowe nie jest możliwe należy ograniczyć podaż płynów, a w przypadku nieskuteczności tego działania należy zwiększyć podaż sodu oraz zastosować diuretyk pętlowy w małej dawce.
- E.** żadne z wymienionych.

Nr 33. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące moczówki nerkowej:

- 1) postać wrodzona będąca skutkiem mutacji genu receptora V2 wazopresyny występuje wyłącznie u mężczyzn;
- 2) większość przypadków postaci wrodzonej jest wynikiem mutacji genu akwaporyny 2;
- 3) niektóre leki, zwłaszcza lit, mogą prowadzić do ujawnienia moczówki nerkowej nabytej;
- 4) przyczyną moczówki nerkowej może być hipokaliemia.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. wszystkie wymienione.   B. 1,3.   C. 1,3,4.   D. 2,4.   E. 1,2,3.

Nr 34. Do przyczyn hipokalcemii nie należy:

- A. niedobór witaminy D.
B. hipofosfatemia.
C. kwasica cewkowa.
D. stosowanie diuretyków pętlowych.
E. zespół „głodnych kości”.

Nr 35. U chłopca 4,5-letniego wydzielanie hormonu wzrostu maksymalnie w obu testach stymulacyjnych wynosi 22,0 ng/ml. Wzrost chłopca 90 cm (znacznie poniżej wartości 3 centyla, tempo wzrastania 3,5 cm/rok), stężenie IGF-I < 25 ng/ml (< 2,5 percentyla dla wieku wg zestawu), dojrzewanie oceniono na 1 stadium wg skali Tannera. Wiek kostny oceniono na 1 rok. Można podejrzewać:

- A. somatotropinową niedoczynność przysadki.
B. konstytucjonalne opóźnienie wzrastania.
C. ciężki pierwotny niedobór IGF-I.
D. zespół Sotosa.
E. zespół Kallmanna.

Nr 36. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące zespołu Klinefeltera?

- 1) jest najczęstszą przyczyną hipogonadyzmu hipogonadotropowego u mężczyzn;
- 2) może wystąpić ginekomastia;
- 3) histologicznie w tym zespole stwierdza się dysgenezę kanalików plemnikotwórczych oraz rozrost niepełnosprawnych komórek Leydiga;
- 4) stwierdza się niskie stężenie testosteronu;
- 5) u chorych z zespołem Klinefeltera istnieje zwiększone ryzyko wystąpienia guzów zarodkowych i raka piersi.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. wszystkie wymienione.   B. 1,2,4.   C. 2,3,4,5.   D. 1,2,3,4.   E. 1,3,4,5.

Nr 37. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące pacjentek z jadłowstrętem psychicznym:

- 1) wydzielanie hormonu wzrostu w testach stymulacyjnych jest obniżone;
- 2) wydzielanie hormonu wzrostu w testach stymulacyjnych jest podwyższone;
- 3) stężenie IGF-I jest obniżone;
- 4) stężenie IGF-I jest podwyższone;
- 5) stężenie hormonów tarczycy jest podwyższone.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,5.   **B.** 2,3,5.   **C.** 1,4,5.   **D.** 2,3.   **E.** 2,4.

Nr 38. Chłopiec 10-letni leczony z powodu idiopatycznej niedoczynności przytarczyc został przyjęty do Kliniki z powodu omdlenia na lekcji WF. Tętno 90/min, ciśnienie tętnicze 90/60 mmHg. Należy wykonać:

- A.** oznaczenie stężenia wapnia całkowitego i zjonizowanego, gazometrii krwi, fosforanów we krwi.
B. oznaczenie stężenia kortyzolu w teście z Synacthenem.
C. badania na obecność grzybów.
D. badanie morfologii krwi, CRP, oznaczenie glikemii.
E. wszystkie wyżej wymienione.

Nr 39. Wskaż **falszywe** stwierdzenie dotyczące pokwitaniowego skoku wzrostowego:

- A.** w okresie skoku wzrostowego wzrasta amplituda wydzielania hormonu wzrostu.
B. w okresie skoku wzrostowego wzrasta produkcja IGF-I.
C. estrogeny są najważniejszym czynnikiem dojrzewania chondrocytów i osteoblastów.
D. steroidy płciowe wpływają na wytwarzanie IGF-I.
E. dzieci z niedoborem aromatazy kończą wzrastanie znacznie wcześniej niż zdrowi rówieśnicy.

Nr 40. Nieosmotyczna stymulacja wydzielania wazopresyny uruchamia się w przypadku:

- A.** zmniejszenia objętości płynów ustrojowych o 1-2%.
B. zmniejszenia objętości płynów ustrojowych o co najmniej 10%.
C. zmniejszenia objętości płynów ustrojowych o co najmniej 30%.
D. każdej hipowolemii, pod warunkiem utrzymywania się prawidłowej osmolalności osocza.
E. każdej hipowolemii, pod warunkiem równoczesnego wzrostu osmolalności osocza.

Nr 41. Desmopresyna różni się od endogennej wazopresyny przede wszystkim:

- A. dłuższym okresem półtrwania i większą selektywnością działania na receptor V2.
- B. tylko większą selektywnością działania na receptor V2.
- C. tylko dłuższym okresem półtrwania.
- D. tylko budową cząsteczki przy takim samym działaniu.
- E. dłuższym okresem półtrwania i zdolnością wiązania ze zmutowanymi receptorami V2.

Nr 42. U chorego z moczówką prostą ośrodkową i wielohormonalną niedoczynnością przysadki otrzymującego desmopresynę włączenie leczenia substytucyjnego preparatami hydrokortyzonu i L-tyroksyny powoduje:

- A. zmniejszenie nasilenia objawów moczówki i zapotrzebowania na desmopresynę związane z poprawą perfuzji nerek.
- B. zmniejszenie nasilenia objawów moczówki i zapotrzebowania na desmopresynę związane z poprawą wrażliwości receptorów V2 w nerkach.
- C. zmniejszenie nasilenia objawów moczówki i zapotrzebowania na desmopresynę związane z działaniem mineralokortykoidowym hydrokortyzonu.
- D. nasilenie objawów moczówki i zwiększenie zapotrzebowania na desmopresynę związane z poprawą perfuzji nerek.
- E. nasilenie objawów moczówki i zwiększenie zapotrzebowania na desmopresynę związane z przyspieszeniem metabolizmu desmopresyny.

Nr 43. U młodego, dotychczas zdrowego nastolatka, u którego doszło do urazowego przerwania szypuły przysadki należy rozważyć zastosowanie następujących leków, za wyjątkiem:

- A. L-tyroksyny.
- B. desmopresyny.
- C. somatropiny.
- D. mekaserminy.
- E. bromokryptyny.

Nr 44. Wskazaniem do kontynuacji terapii preparatem hormonu wzrostu w Programie Lekowym po zakończeniu wzrastania, podlegającym obecnie refundacji jest:

- A. somatotropinowa niedoczynność przysadki rozpoznana w dzieciństwie.
- B. zespół Turnera.
- C. zespół Prader-Willi.
- D. wszystkie wymienione.
- E. żadne z wymienionych.

Nr 45. Niedobór wzrostu i cechy fenotypowe osteodystrofii Albrighta bez towarzyszących zaburzeń gospodarki wapniowo-fosforanowej to objawy typowe dla:

- A. rzekomej niedoczynności przytarczyc.
- B. rzekomo-rzekomej niedoczynności przytarczyc.
- C. zespołu McCune-Albrighta.
- D. zespołu Forbesa-Albrighta.
- E. niedoboru witaminy D₃.

Nr 46. Badania przesiewowe noworodków pozwalają na rozpoznanie:

- 1) pierwotnej niedoczynności tarczycy;
- 2) wtórnej niedoczynności tarczycy;
- 3) wrodzonego przerostu nadnerczy z utratą soli;
- 4) wrodzonego przerostu nadnerczy bez utraty soli.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2,3.   B. 1,2,4.   C. 1,3,4.   D. 2,3,4.   E. 1,3.

Nr 47. W przypadku przewlekłej hiponatremii należy dążyć do:

- 1) szybkiego uzupełnienia niedoborów sodu, optymalnie w ciągu 24 godzin;
- 2) stopniowego wyrównania hiponatremii w ciągu kilku dni;
- 3) oznaczenia stężeń aldosteronu i wazopresyny w surowicy w celu ustalenia przyczyny hiponatremii i wdrożenia odpowiedniego leczenia przyczynowego;
- 4) zapewnienia optymalnej podaży płynów, w zależności od przyczyny hiponatremii.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,3,4.   B. 2,3,4.   C. 1,3.   D. 2,3.   E. 2,4.

Nr 48. U dziecka z objawami moczówki prostej i przedwczesnego pokwitania stwierdzono obecność zmian w okolicy podwzgórzowo-przysadkowej oraz w szyszynce. Najbardziej prawdopodobnym rozpoznaniem u tego pacjenta jest:

- A. gruczolak przysadki wydzielający gonadotropiny współistniejący z guzem szyszynki.
- B. *hamartoma* podwzgórza i szyszynki.
- C. *germinoma* o dwuogniskowej lokalizacji.
- D. histiocytoza z komórek Langerhansa.
- E. zespół Wolframa.

Nr 49. U chorego z makrogruczolakiem przysadki nieczynnym hormonalnie, leczonego operacyjnie, a następnie powtórnie operowanego i poddanego radioterapii z powodu dwukrotnie stwierdzonej wznowy, w kontrolnym badaniu MR stwierdzono powiększenie się guza w stosunku do poprzedniego badania. W tego chorego należy zastosować:

- A. oktreotyd. B. temozolomid. C. bromokryptynę. D. mitotan. E. ewerolimus.

Nr 50. Dziewczynka lat 14, z BMI 27 kg/m², została skierowana do endokrynologa z powodu insulinooporności (wskaźnik HOMA-IR 4,0) i obrazu jajników policystycznych w badaniu USG. Dziewczynka miesiączkuje nieregularnie co 25-38 dni. Pierwsza miesiączka wystąpiła u niej w 11. roku życia. Ma nieznaczny trądzik, w ocenie hirsutyzmu odnotowano 5 pkt. wg skali Ferrimana-Gallweya. W badaniach hormonalnych wykonanych w 4. dniu cyklu stwierdzono stężenie LH 5,5 IU/l, FSH 4,8 IU/l, estradiolu 21 pg/ml, 17-OHP 0,8 ng/ml, glikemia na czczo 89 mg/dl. Wskaźnik wolnych androgenów obliczono na 3%. Wskaż prawidłową interpretację tego obrazu klinicznego:

- A. należy rozpoznać zespół policystycznych jajników i wdrożyć leczenie tylko preparatem antykoncepcyjnym ze składnikiem antyandrogenowym.
- B. należy rozpoznać zespół policystycznych jajników i zastosować tylko metforminę.
- C. należy rozpoznać zespół policystycznych jajników wdrożyć leczenie preparatem antykoncepcyjnym ze składnikiem antyandrogenowym i zastosować metforminę.
- D. nie można rozpoznać zespołu policystycznych jajników, ale należy wdrożyć dietę i leczenie metforminą, zdecydowanie dążąc do normalizacji wskaźnika HOMA-IR, gdyż wrażliwość na insulinę u osób młodych powinna być fizjologicznie większa niż u dorosłych.
- E. nie można rozpoznać zespołu policystycznych jajników, ale należy wdrożyć postępowanie dietetyczne.

Nr 51. U pacjentki l. 51 z objawami naczynioruchowymi związanymi z menopauzą (ostatnia miesiączka 50. r.ż.), z zachowaną macicą, bez przeciwwskazań do hormonalnej terapii menopauzy, ale z wywiadem rodzinnym chorób sercowo naczyniowych, za najbezpieczniejszy progestagen uważa się:

- A. noretysteron.
- B. norgestrel.
- C. mikronizowany progesteron.
- D. dydrogesteron.
- E. medroksyprogesteron.

Nr 52. Wskaż zalecane postępowanie u 10-letniej dziewczynki, u której wykonano biopsję aspiracyjną cienkoigłową łatej zmiany ogniskowej w płacie prawym tarczycy i uzyskano w wyniku odpowiednią kategorię wg klasyfikacji Bethesda:

- A. kategoria 2 – zawsze dalsza obserwacja, a jeśli ryzyko ultrasonograficzne jest wysokie należy powtórzyć BAC za 6-12 miesięcy.
- B. kategoria 3 – lobektomia lub tyreoidektomia całkowita w zależności od ryzyka ultrasonograficznego.
- C. kategoria 4 – tylko lobektomia.
- D. kategoria 3 – powtórzenie BAC lub lobektomia w zależności od ultrasonograficznych czynników ryzyka.
- E. kategoria 1 uzyskana dwukrotnie – zawsze tyreoidektomia całkowita.

Nr 53. Jaka powinna być całkowita dawka dobową L-tyroksyny włączanej u otyłego pacjenta l. 35 z masą ciała 138 kg po tyreoidektomii całkowitej wykonanej z powodu wola guzkowego nietoksycznego?

- A. 75 µg.   B. 100 µg.   C. 150 µg.   D. 175 µg.   E. 225 µg.

Nr 54. Wskaż zespoły, który są związane z predyspozycją do zachorowania na raka tarczycy:

- 1) zespół DICER1;
- 2) choroba Cowden;
- 3) zespół del Castillo;
- 4) rodzinna polipowatość gruczolakowata;
- 5) MEN 2a;
- 6) zespół Verner-Morrisona.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2,4,5,6.   B. 2,4,5.   C. 1,2,4,5.   D. 3,5,6.   E. 2,5.

Nr 55. U 20-letniej pacjentki z przyrostem masy ciała o 20 kg w ciągu 3 miesięcy, z zaczerwienieniem twarzy, łatwym siniaczeniem, łysieniem i wtórnym brakiem miesiączki, wykonano test hamowania wydzielania kortyzolu z 2 mg deksametazonu na dobę przez 2 dni, uzyskując wynik kortyzolu 10,4 µg/dl. Stężenie ACTH o godz. 8.00 wynosiło poniżej 5 pg/ml. W badaniu TK nadnerczy nie stwierdzono nieprawidłowości. Zwrócono jednak uwagę na jasnobrązowe plamy na skórze i błonach śluzowych. Z uwagi na zgłaszane przez chorą kołatania serca wykonano badanie echokardiograficzne, w którym uwidoczniono guz w lewym przedsionku. Z wywiadu wiadomo, że chora przeżyła w wieku 18 lat tyreoidectomię całkowitą z limfadenektomią centralną i następczą terapią ¹³¹I z powodu rozpoznanego w biopsji aspiracyjnej cienkoigłowej raka brodawkowego tarczycy. Wskaż najbardziej prawdopodobne rozpoznanie i gen, którego mutację należy podejrzewać?

- A. kompleks Carneya / mutacja *PRKAR1A*.
B. kompleks Carneya / mutacja *GNAS1*.
C. zespół McCune’a-Albrighta / mutacja *PRKAR1A*.
D. zespół McCune’a-Albrighta / mutacja *GNAS1*.
E. żadne z powyższych.

Nr 56. Cechy osteosklerozy trzonów kręgowych oraz uogólnioną hipoplazję szkliwa zębów stwierdza się w:

- A. krzywicy hipofosfatemicznej związanej z chromosomem X (XHR).
B. krzywicy hipofosfatemicznej autosomalnej recesywnej (ARHR).
C. krzywicy hipofosfatemicznej autosomalnej dominującej (ADHR).
D. krzywicy witaminy D–zależnej typu drugiego.
E. prawdziwe są odpowiedzi B i C.

Nr 57. Pacjentka lat 40 z rozpoznaniem zespołem APS 2 (pierwotna niedoczynność nadnerczy, choroba Hashimoto) przyjmowała dotychczas leki wg schematu: hydrokortyzon 10-5-5 mg odpowiednio o godz. 7.00, 12.00 i 16.00, fludrokortyzon 100 µg/dobę oraz L-tyroksynę 100 µg/d. Pacjentka podjęła ostatnio pracę sprzątaczką, wymagającą intensywnego wysiłku fizycznego w godz. 5.00-13.00. Poprzednio pracowała jako kasjerka. Pacjentka zmodyfikowała godziny przyjmowania hydrokortyzonu odpowiednio na 4.00, 09.00, 14.00. Pomimo tego czuła się w pracy zmęczona, miała nudności, zawroty głowy, raz zasłabła, bez utraty przytomności. W badaniach wykonanych w SOR po zasłabnięciu stwierdzono: RR 100/60 mmHg, TSH 11,4 mIU/l, K⁺ 4,8 mmol/l, Na⁺ 136 mmol/l, Hb 12,5 g/dl, kortyzol godz. 10.30 - 9,52 µg/dl. Chorej podłączono wlew dożylny 0,9% NaCl, podano 100 mg hydrokortyzonu i.v. i poproszono o konsultację endokrynologa. Jakie powinno być dalsze postępowanie u tej chorej, jeśli planuje ona czasowy powrót do tej samej aktywności zawodowej, dopóki nie znajdzie innego zatrudnienia?

- A. należy początkowo zwiększyć dawkę tylko L-tyroksyny do 125 µg/dobę.
- B. należy początkowo zwiększyć dawki tylko hydrokortyzonu, dostosowując dawkę do objawów klinicznych i stężenia elektrolitów.
- C. należy od razu zwiększyć dawki hydrokortyzonu i L-tyroksyny pod kontrolą wyników badań i stanu chorej.
- D. należy początkowo zwiększyć dawkę tylko fludrokortyzonu, pod kontrolą RR i stężenia elektrolitów, dawki hydrokortyzonu nie należy zwiększać, aby uniknąć jatrogennego zespołu Cushinga.
- E. należy początkowo zwiększyć dawkę tylko L-tyroksyny do 150 µg/dobę.

Nr 58. U chorego po leczeniu operacyjnym gruczolaka przysadki wydzielającego ACTH (choroba Cushinga) wykonano badania oceniające skuteczność zabiegu. Stężenie kortyzolu o godz. 8.00 wynosiło 4,5 µg/dl, a wydalanie wolnego kortyzolu w moczu 8,5 µg/dl. U tego chorego należy:

- A. rozpoznać remisję po leczeniu operacyjnym i nie wprowadzać żadnego dodatkowego leczenia, monitorując stężenie kortyzolu we krwi co 3 miesiące.
- B. stwierdzić brak pełnej remisji po leczeniu operacyjnym i włączyć ketokonazol.
- C. rozpoznać remisję po leczeniu operacyjnym i włączyć hydrokortyzon do czasu potwierdzenia powrotu czynności nadnerczy.
- D. stwierdzić częściową remisję po leczeniu operacyjnym i nie wprowadzać żadnego leczenia do czasu kontrolnej oceny po 3 miesiącach.
- E. nie można stwierdzić remisji choroby bez przeprowadzenia testu hamowania z 2 mg deksametazonu przez 2 dni.

Nr 59. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące leczenia niedoboru aldosteronu w przebiegu choroby Addisona:

- 1) dawka fludrokortyzonu powinna być tak dobrana, aby uzyskać stężenie reniny w dolnym zakresie referencyjnym;
- 2) aktywność glukokortykoidowa fludrokortyzonu jest wyższa niż kortyzolu;
- 3) osoczowy okres półtrwania fludrokortyzonu wynosi około 4,9 godziny, co powoduje, że konieczne jest jego stosowanie raz na dobę, a nie dwa-trzy razy w tygodniu;
- 4) standardowa dawka fludrokortyzonu to 0,05 do 0,2 mg na dobę;
- 5) wzmożony apetyt na sól (*salt craving*) zawsze ustępuje po uzupełnieniu niedoboru glukokortykoidów.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 2,3,4,5.   **B.** tylko 4.   **C.** 1,3,4.   **D.** 3,4.   **E.** 2,3,4.

Nr 60. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące cukrzycy ciążowej (*gestational diabetes*):

- 1) kryteria diagnostyczne to: glukoza na czczo > 100 mg/dL i/lub glukoza w 120 minucie 75-gramowego testu tolerancji glukozy (OGTT) > 140 mg/dL;
- 2) kryteria diagnostyczne to: glukoza na czczo > 92 mg/dl i/lub glukoza w 60 minucie OGTT > 180 mg/dL i/lub glukoza w 120 minucie OGTT > 153 mg/dL;
- 3) leczenie metforminą jest absolutnie przeciwwskazane;
- 4) obserwuje się bardzo istotny wzrost częstości występowania wad wrodzonych u płodu;
- 5) test tolerancji glukozy najlepiej wykonywać na początku ciąży razem z oznaczeniem TSH.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,3,4,5.   **B.** 2,3,4,5.   **C.** 2,3,4.   **D.** 2,3.   **E.** tylko 2.

Nr 61. Za optymalną terapią wrodzonego przerostu nadnerczy (niedobór 21-hydroksylazy) u dorosłych przemawia:

- A.** normalizacja stężenia 17-OHP.
B. utrzymywanie wartości ARO w środkowym zakresie normy.
C. utrzymywanie stężeń androgenów w środkowym zakresie normy.
D. prawdziwe są odpowiedzi A, B i C.
E. prawdziwe są odpowiedzi B i C.

Nr 62. Leczenie dzieci z achondroplazją za pomocą hormonu wzrostu nie przynosi zadawalających efektów. Przyczyną niedoboru wzrostu w achondroplazji jest bowiem:

- A.** mutacja inaktywująca receptora hormonu wzrostu (GH).
B. mutacja inaktywująca genu insulinopodobnego czynnika wzrostu typu I (IGF-I).
C. mutacja genu *SHOX* (*short stature homeobox*).
D. mutacja aktywująca receptora 3 dla czynnika wzrostu fibroblastów (FGFR3).
E. mutacja genu *GNAS* związana z mutacją inaktywującą podjednostki alfa stymulacyjnego białka G (G α).

Nr 63. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące leczenia ludzkim rekombinowanym hormonem wzrostu (rhGH) dzieci z zespołem Prader-Willi:

- 1) zmniejsza apetyt dziecka poprzez hamujący wpływ GH na wydzielanie greliny;
- 2) poprawia napięcie mięśniowe dzięki zmniejszeniu ilości tkanki tłuszczowej na korzyść tkanki beztłuszczowej;
- 3) może powodować trudne do opanowania napady hipoglikemii;
- 4) może powodować przerost tkanki limfatycznej gardła i nocne bezdechy;
- 5) powinno być prowadzone przez całe życie.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. wszystkie wymienione.   **B.** 1,2,3,4.   **C.** 3,4,5.   **D.** 2,4,5.   **E.** 1,3.

Nr 64. W którym z wymienionych zespołów uwarunkowanych genetycznie wzrasta ryzyko wystąpienia raka piersi u mężczyzn?

A. von Hippel-Lindaua.	D. Noonan.
B. Klinefeltera.	E. Pradera i Williego.
C. Kallmanna.	

Nr 65. Ocena wieku kostnego przeprowadzana na podstawie badania rtg nadgarstka i ręki niedominującej wskazuje na stopień dojrzałości biologicznej dziecka. W którym z wymienionych przypadków wiek kostny u dziecka jest opóźniony, tzn. młodszy niż wiek metrykalny?

- A.** niedobór hormonu wzrostu.
- B.** Gn-RH-niezależne przedwczesne dojrzewanie płciowe.
- C.** Gn-RH-zależne przedwczesne dojrzewanie płciowe.
- D.** wrodzony przerost kory nadnerczy.
- E.** otyłość.

Nr 66. Wskaż **falszywe** stwierdzenie dotyczące przedwczesnego dojrzewania płciowego występującego w przebiegu zespołu McCune-Albrighta:

- A.** występuje częściej u dziewcząt.
- B.** jest spowodowane mutacją aktywującą podjednostki α białka Gs.
- C.** jest postacią GnRH-niezależnego (rzekomego) przedwczesnego dojrzewania płciowego.
- D.** jest związane ze zwiększonym ryzykiem nowotworów złośliwych gonad u dzieci.
- E.** może mu towarzyszyć makroguzkowy rozrost kory nadnerczy.

Nr 67. Zjawisko tzw. hiponatremii rzekomej może wystąpić w przebiegu:

A. hipertriglicydemii.	D. prawdziwe są odpowiedzi A i B.
B. cukrzycy.	E. prawdziwe są odpowiedzi A, B i C.
C. szpiczaka mnogiego.	

Nr 68. Hipokalcemia występująca u niemowlaka może być związana z:

- 1) przedawkowaniem witaminy D₃;
- 2) zespołem di Georga;
- 3) zespołem Willimsa;
- 4) hiperfosfatemią wywołaną nadmierną podażą fosforanów;
- 5) wrodzoną hipomagnezemią.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,3,5.   **B.** 1,2,3.   **C.** 2,4,5.   **D.** 3,4,5.   **E.** 1,2,4.

Nr 69. Z analizy przyczyn zgonów pacjentów chorych na akromegalię wynika, że najczęściej pacjentów umiera z powodu:

- A.** nowotworów złośliwych.
B. chorób układu oddechowego.
C. powikłań miejscowego rozrostu guza przysadki.
D. powikłań ze strony układu sercowo-naczyniowego.
E. cukrzycy.

Nr 70. Zgodnie z aktualnymi wytycznymi European Thyroid Association (EU-TIRADS), do cech ultrasonograficznych wskazujących na zwiększone ryzyko złośliwości zmian ogniskowych w tarczycy nie należy:

- A.** kształt inny niż owalny.   **D.** obecność artefaktów typu ogona komety.
B. obecność mikrozwapnień.
C. głęboka hipoechogeniczność zmiany.   **E.** nieregularny charakter granic.

Nr 71. Pacjentka 16-letnia została skierowana na konsultację endokrynologiczną z oddziału neurologii, gdzie przebywa z powodu diagnostyki przyczyn napadu drgawkowego. W badaniu TK głowy – liczne zwapnienia w jądrach podkorowych, stężenie wapnia 5,7 mg/dl (norma 8,5-10,5), fosforanów 7,1 mg/dl (n: 2,8-5,0) i stężenie PTH 260 ng/dl (n: 15-65), kreatynina 07 mg/dl (0,6-1,1 mg/dl), 25OH-D3 – 21 ng/dl (n: 20-30 ng stężenie suboptymalne). U pacjentki należy podejrzewać:

- A.** pierwotną nadczynność przytarczyc.
B. wtórną nadczynność przytarczyc.
C. osteodystrofię nerkową.
D. rzekomą niedoczynność przytarczyc typ Ia.
E. rzekomą niedoczynność przytarczyc typ Ib.

Nr 72. Która z wymienionych zmian nowotworowych cechuje się najlepszym rokowaniem?

- A.** rak brodawkowaty tarczycy - wariant klasyczny.
B. nieinwazyjny nowotwór pęcherzykowy z jądrowymi cechami brodawkowymi.
C. rak brodawkowaty tarczycy - wariant wysokomórkowy.
D. rak pęcherzykowy tarczycy.
E. rak z komórek Hurthle'a.

Nr 73. 45-letnia nauczycielka zgłosiła się z objawami sugerującymi nadczynność tarczycy (biegunki, uczucie niepokoju, nadmierna potliwość, kołatania serca). Wywiad w kierunku chorób tarczycy ujemny, wywiad rodzinny obciążony (matka – pooperacyjna niedoczynność tarczycy). Przedmiotowo, z odchyień stwierdzono drżenie rąk, tachykardię 95/min., niewielką retrakcję powiek oraz BMI 32 kg/m². Bez cech orbitopatii. W badaniach laboratoryjnych: TSH 0,005 µIU/ml (norma 0,27-4,2), FT4 47 pmol/l (norma 11,5 - 21), FT3 8 pmol/l (norma 2,25 - 6). OB. 12 mm/h (norma <15), CRP 4 mg/l (norma <5). W USG tarczycy uwidoczono pojedynczą zmianę ogniskową bezechową w płacie prawym tarczycy o wym. 6x4x3 mm. Poza tym gruczoł o prawidłowej echogeniczności, objętość 13 ml. Oznaczono przeciwciała przeciw-tarczycowe: aTPO, aTg, anty TSH- R w normie. Tyreoglobulina 5 ng/dl (norma 1,4 - 78,0). W badaniu scyntygrafii tarczycy - równomierny wychwyt znacznika, jodochwytność tarczycy 2%/24h. Jaka jest najbardziej prawdopodobna przyczyna obserwowanych objawów?

- A. *hashitoxicosis*.
B. choroba Gravesa i Basedowa.
C. rozsiana autonomia tarczycowa.
D. guz autonomiczny.
E. tyreotoksykoza egzogenna.

Nr 74. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące problemu osteoporozy u pacjentów z cukrzycą:

- 1) u chorych na cukrzycę ryzyko złamań jest zwiększone;
- 2) u chorych na cukrzycę ryzyko złamań jest porównywalne z populacyjnym;
- 3) zagrożenie złamaniami jest kilkukrotnie większe u pacjentów z cukrzycą typu 1 w porównaniu do chorych z cukrzycą typu 2;
- 4) u pacjentów z cukrzycą typu 1 należy wykonać badanie densytometryczne po 5 latach od rozpoznania choroby;
- 5) kalkulator FRAX jest przydatny w ocenie ryzyka złamań u młodych pacjentów z cukrzycą typu 1;
- 6) u pacjentów z cukrzycą powikłaną przewlekłą chorobą nerek bisfosfoniany są preparatami z wyboru w leczeniu przeciwzłamaniowym.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,4,5.   B. 1,3,4.   C. 1,4,6.   D. 2,3,4,6.   E. 2,3,5,6.

Nr 75. Mężczyzna lat 70, żyjący na terenie Polski, BMI 24 kg/m², nadciśnienie tętnicze i łagodny przerost prostaty w wywiadzie. Jakie postępowanie jest najwłaściwsze w świetle aktualnych polskich rekomendacji w zakresie suplementacji witaminy D?

- A. pacjent nie wymaga suplementacji.
B. pacjent wymaga suplementacji w dawce 500-1000 IU/dobę w okresie od września do kwietnia.
C. pacjent wymaga suplementacji w dawce 800-2000 IU/dobę przez cały rok.
D. pacjent wymaga suplementacji w dawce 800-2000 IU/dobę w okresie od września do kwietnia.
E. pacjent wymaga suplementacji w dawce 500-1000 IU/dobę przez cały rok.

Nr 76. U noworodka płci męskiej, urodzonego w 38. t.c., z masą ciała 3100 g, z ciąży pierwszej, w badaniu przesiewowym w 4. dobie życia stężenie TSH 24 μ IU/ml. Jakiego powinno być dalsze postępowanie?

- A. wynik mieści się w granicach normy dla TSH u noworodka.
- B. w szpitalu, w którym przebywa noworodek należy pobrać krew celem oznaczenia FT4 i FT3.
- C. należy pobrać drugi raz krew na bibułę i ponownie oznaczyć TSH.
- D. należy postawić wstępne rozpoznanie wrodzonej niedoczynności tarczycy i wezwać dziecko celem poszerzenia badań.
- E. należy wdrożyć niezwłocznie leczenie substytucyjne L-tyroksyną w pełnej dawce.

Nr 77. Chromogranina A (CgA) jest jednym z markerów nowotworowych wykorzystywanych w diagnostyce biochemicznej nowotworów neuroendokrynnych (NEN). Oznaczenie stężenia CgA jest pomocne:

- A. w rozpoznaniu NEN.
- B. jako czynnik prognostyczny przeżycia.
- C. jako marker w monitorowaniu przebiegu choroby i leczenia NEN.
- D. we wszystkich powyższych.
- E. w żadnym z powyższych.

Nr 78. W diagnostyce lokalizacyjnej nowotworów neuroendokrynnych (NEN) konieczne jest stosowanie różnych zarówno metod o charakterze anatomicznym, jak i czynnościowym. Wśród badań anatomicznych wykorzystuje się:

- 1) ultrasonografię;
- 2) tomografię komputerową;
- 3) tomografię rezonansu magnetycznego;
- 4) endoskopię;
- 5) endoskopię kapsułową.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2.   B. 1,2,3.   C. 3,4,5.   D. 2,3,4,5.   E. wszystkie wymienione.

Nr 79. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące zespołu pustego siodła:

- 1) u około połowy chorych współwystępują bóle głowy;
- 2) często stwierdzany jest u otyłych kobiet;
- 3) większość chorych prezentuje zaburzenia pola widzenia;
- 4) najczęstszym towarzyszącym zaburzeniem hormonalnym jest niedoczynność przysadki;
- 5) może stanowić jatrogeny efekt po radioterapii okolicy siodła tureckiego.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2,3.   D. 1,3,5.
B. 1,2,4.   E. 2,4,5.
C. 1,2,5.

Nr 80. Wskaż prawdziwe stwierdzenia:

- 1) w nowotworach neuroendokrynnych żołądka typu 1 powyżej 1 cm, bez nacieku mięśniówki właściwej leczeniem z wyboru jest endoskopowa dyssekcja podśluzówkowa;
- 2) zmiany mniejsze można obserwować;
- 3) w nowotworach neuroendokrynnych żołądka typu 3 leczeniem z wyboru, podobnie jak w pozostałych typach naciekających głęboko ścianę narządu, jest zabieg operacyjny;
- 4) w przypadku *gastrinoma* powinno się dążyć do operacyjnego usunięcia guza pierwotnego;
- 5) w nowotworach neuroendokrynnych dwunastnicy < 1 cm, bez nacieku mięśniówki właściwej, po wykluczeniu przerzutów leczeniem z wyboru jest dyssekcja podśluzówkowa.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,3,5.   **B.** 2,3,4.   **C.** 1,2,3,4.   **D.** 1,3,4,5.   **E.** wszystkie wymienione.

Nr 81. Wskaż prawdziwe stwierdzenie:

- 1) nowotwory neuroendokrynnie jelita cienkiego wywodzą się z przedniej części prajelita (foregut);
- 2) wykazują one większą zdolność do dawania przerzutów i jest ona w mniejszym stopniu zależna od wielkości guza;
- 3) guzy w tej lokalizacji bardzo często wchodzą w skład zespołu MEN1;
- 4) większość NEN jelita cienkiego stanowią guzy wysokozróżnicowane i powoli rosnące;
- 5) nowotwory neuroendokrynnie końcowego odcinka jelita cienkiego i wyrostka robaczkowego w przeważającej większości zbudowane są z komórek enterochromatofinowych (EC, *enterochromaffin cells*) wytwarzających serotoninę.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,3.   **B.** 1,4,5.   **C.** 2,4,5.   **D.** 3,4,5.   **E.** 1,2,3,4.

Nr 82. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące indukowanego promieniowaniem jonizującym raka tarczycy:

- 1) jedynie wysokodawkowe napromienianie głowy i szyi stanowi czynnik ryzyka raka tarczycy;
- 2) pacjent z wywiadem zewnątrzpochoźnego napromieniania głowy i szyi jest bezpieczny, o ile w ciągu 5-10 lat po ekspozycji nie stwierdzono rozwoju raka;
- 3) u około 60% osób z wywiadem napromieniania głowy i szyi rozwija się rak tarczycy;
- 4) większość raków indukowanych napromienianiem to raki pęcherzykowe;
- 5) szczególne ryzyko raka tarczycy występuje u osób, które uległy ekspozycji na promieniowanie jako dzieci.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2.   **B.** 1,5.   **C.** 1,2,3.   **D.** 1,4,5.   **E.** tylko 5.

Nr 83. Wskaż falszywe stwierdzenie dotyczące pierwotnej niewydolności kory nadnerczy:

- A. może wystąpić w przebiegu zaawansowanego raka nerki.
- B. może pojawić się w przebiegu zespołu antyfosfolipidowego.
- C. może współwystępować z zaburzeniami neurologicznymi.
- D. może wiązać się z nadczynnością przytarczyc.
- E. bywa wywołana zakażeniem cytomegalowirusem (CMV).

Nr 84. 33-letnia kobieta zgłosiła się z powodu omdleń i zasłabnięć wywołanych głodem, podczas których potwierdzono niskie wartości glikemii z nieadekwatnie wysokim stężeniem insuliny w surowicy. Które z poniższych stwierdzeń dotyczących schorzenia tej pacjentki są prawdziwe?

- 1) 10% przypadków tej choroby jest skojarzonych z zespołem MEN1;
- 2) przyczyną choroby jest najprawdopodobniej guz z komórek alfa wysp trzustkowych;
- 3) zmiany będące przyczyną tej choroby mają złośliwy charakter w około 10% przypadków;
- 4) u chorych obserwowany jest często przyrost masy ciała;
- 5) badaniem lokalizacyjnym o największej wartości jest scyntygrafia receptorów somatostatynowych.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2,4.   B. 1,3,4.   C. 1,2,5.   D. 2,3,5.   E. 3,4,5.

Nr 85. W których z poniższych sytuacji stwierdzić można fałszywie zawyżone wyniki oznaczeń kortyzolu w surowicy:

- 1) nadczynność tarczycy;
- 2) szpiczak mnogi;
- 3) antykoncepcja zawierająca estrogeny;
- 4) terapia octanem megestrolu;
- 5) alkoholizm.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2,3.   B. 1,2,4.   C. 1,3,5.   D. 2,3,4.   E. 3,4,5.

Nr 86. W których zaburzeniach enzymatycznych u płodu obserwuje się tendencję do androgenizacji u matki podczas ciąży?

- 1) niedobór aromatazy (CYP19A1);
- 2) niedobór 21-hydroksylazy (CYP21A2);
- 3) niedobór dehydrogenazy 11-beta hydroksysteroidowej typu 2 (HSD11B2);
- 4) niedobór enzymu odcinającego łańcuch boczny cholesterolu (P450_{scc});
- 5) niedobór oksydoreduktazy cytochromu P450 (POR).

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2.   B. 1,3.   C. 1,5.   D. 2,4.   E. wszystkie wymienione.

Nr 87. Które choroby układu dokrewnego sprzyjają występowaniu zaćmy?

1) akromegalia;	4) nadczynność
2) zespół Cushinga;	przystalicy;
3) autoimmunologiczny zespół wieloguczołowy typu 1;	5) cukrzyca.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3.   **B.** 1,2,5.   **C.** 1,3,4.   **D.** 2,4,5.   **E.** 2,3,5.

Nr 88. W których zespołach uwarunkowanych genetycznie może występować rak kory nadnercza?

- 1) zespół mnogiej gruczolakowatości wewnątrzwydzielniczej typu 1 (MEN1);
- 2) zespół Li Fraumeniego;
- 3) zespół Beckwitha-Wiedemanna;
- 4) zespół Smith-Lemli-Opitz;
- 5) zespół Kearns-Sayre.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3.   **B.** 1,2,4.   **C.** 1,3,5.   **D.** 2,3,4.   **E.** 2,3,5.

Nr 89. Który z poniższych genów należałoby przede wszystkim zbadać w przypadku 27-letniego pacjenta z guzami chromochłonnymi obu nadnerczy, bez uchwytnego nadciśnienia tętniczego, z wywiadem obciążonym guzem siatkówki stwierdzonym w 13. roku życia oraz mnogimi torbielami nerek?

- A.** *RET*.   **B.** *VHL*.   **C.** *PRKAR1A*.   **D.** *NF1*.   **E.** *SDHB*.

Nr 90. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące *gastrinoma*:

- 1) większość przypadków sporadycznych zlokalizowana jest w dwunastnicy;
- 2) większość przypadków w MEN1 zlokalizowana jest w trzustce;
- 3) większość guzów w trzustce jest duża (> 1 cm);
- 4) guzy w dwunastnicy rzadko przerzucają do wątroby;
- 5) u większości pacjentów z zespołem Zollingera-Ellisona rozpoznaje się MEN1.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,5.   **B.** 1,3,4.   **C.** 1,4,5.   **D.** 2,3,4.   **E.** 3,4,5.

Nr 91. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące diagnostyki radioizotopowej insulinoma:

- 1) złośliwy guz insulinowy cechuje się intensywną ekspresją receptorów GLP-1;
- 2) łagodny guz insulinowy wykazuje bardzo intensywną ekspresję receptorów GLP-1;
- 3) łagodny guz insulinowy często słabo wychwytuje analogi somatostatyny;
- 4) PET z ^{18}F -DOPA ma wyższą czułość niż badanie PET z ^{68}Ga -DOTA-TATE;
- 5) PET z ^{18}F -DOPA należy rozważyć w przypadku ujemnego wyniku PET z ^{68}Ga -DOTA-TATE.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3.   **B.** 1,3,4.   **C.** 1,4,5.   **D.** 2,3,4.   **E.** 2,3,5.

Nr 92. Zmniejszony wychwyt radiojodu w tarczycy towarzyszy tyreotoksykozie w przypadku:

- 1) nabłoniaka kosmówkowego;
- 2) podostrego zapalenie tarczycy;
- 3) tyreotropinoma;
- 4) wola jajnikowego;
- 5) przerzutu raka tarczycy.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3.   **B.** 1,3,5.   **C.** 2,3,4.   **D.** 2,4,5.   **E.** 3,4,5.

Nr 93. Do tyreotoksykozy ze zwiększeniem wychwytu radiojodu w tarczycy może dojść w przypadku:

- 1) tyreotoksykozy ciężarnych;
- 2) leczenia inhibitorem kinazy tyrozynowej;
- 3) nabłoniaka kosmówkowego;
- 4) leczenia amiodaronem;
- 5) gruczolaka przysadki produkującego TSH.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3.   **B.** 1,3,5.   **C.** 1,4,5.   **D.** 2,4,5.   **E.** 3,4,5.

Nr 94. Do przyczyn obniżenia stężenia tyreotropiny w surowicy należą:

- 1) tyreotropinoma;
- 2) choroba Gravesa;
- 3) glikokortykosteroidy;
- 4) pierwotna niedoczynność tarczycy;
- 5) dopamina.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3.   **B.** 1,3,4.   **C.** 1,4,5.   **D.** 2,3,5.   **E.** 3,4,5.

Nr 95. Do czynników zwiększających jodochwytność tarczycy należą:

- 1) niedobór jodu;
- 2) nadchloran;
- 3) hipalbuminemia;
- 4) niewydolność nerek;
- 5) węglan litu.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3.   **B.** 1,3,5.   **C.** 1,4,5.   **D.** 2,3,4.   **E.** 3,4,5.

Nr 96. Do czynników prognozujących trwałą remisję po odstawieniu tyreostatyków u osób z chorobą Gravesa należą:

- 1) niewielkie wole;
- 2) wysokie stężenie przeciwciał przeciwko receptorowi dla TSH;
- 3) ujawnienie się choroby po 15. r.ż.;
- 4) rodzinne występowanie choroby Gravesa;
- 5) T4-toksykoza.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,3,4.   **B.** 3,4,5.   **C.** 1,3,5.   **D.** 2,4,5.   **E.** 1,2,5.

Nr 97. 56-letni, otyły pacjent bez dolegliwości subiektywnych, ale z nadciśnieniem tętniczym i dyslipidemią, zgłosił się do lekarza rodzinnego z aktualnym oznaczeniem glikemii na czczo wynoszącym 130 mg/dl. U pacjenta należy:

- A. rozpoznać cukrzycę i włączyć leczenie metforminą.
- B. wykonać doustny test tolerancji glukozy.
- C. rozpoznać nieprawidłową glikemię na czczo i włączyć dietę cukrzycową.
- D. zastosować dietę cukrzycową i powtórzyć oznaczenie za 3 miesiące.
- E. żadne z powyższych.

Nr 98. W diagnostyce różnicowej fizjologicznych przyczyn hiperprolaktynemii należy uwzględnić:

- 1) niewyrównaną pierwotną niedoczynność tarczycy;
- 2) ciążę;
- 3) przyjmowanie leków przeciwdepresyjnych;
- 4) guza prolaktynowego przysadki;
- 5) niewydolność wątroby.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. wszystkie wymienione.   B. 1,2,4,5.   C. 2,3,4,5.   D. tylko 2.   E. 1,2,3,5.

Nr 99. Bezwzględny przeciwwskazaniem do BACC zmiany ogniskowej w tarczycy nie jest:

- A. ciężka skaza krwotoczna.
- B. przyjmowanie przez chorego acenokumarolu lub warfaryny.
- C. obecność ropnych ognisk na skórze szyi.
- D. brak współpracy i zgody chorego.
- E. wszystkie wymienione stanowią bezwzględne przeciwwskazanie do BACC.

Nr 100. Wskaż zdanie falszywe dotyczące leczenia orbitopatii w przebiegu choroby Gravesa-Basedowa:

- A. glikokortykoidy podawane doustnie/dożylnie stanowią leczenie pierwszego wyboru w aktywnej umiarkowanej/ciężkiej orbitopatii.
- B. dawka metyloprednizolonu podanego dożylnie powinna przekroczyć 18,0 g w jednym cyklu.
- C. leczeniem drugiego wyboru jest radioterapia oczodołów skojarzona z doustną lub dożylną kortykoterapią.
- D. u wszystkich chorych z orbitopatią konieczne jest uzyskanie i utrzymanie stanu wyrównanej czynności tarczycy.
- E. dekompresja oczodołów powinna poprzedzać operację mięśni okoruchowych w fazie nieaktywnej choroby.

Nr 101. Co nie stanowi przeciwwskazania do wykonania doustnego testu tolerancji glukozy?

- A. świeży zawał serca.
- B. przyjmowanie glikokortykosteroidów.
- C. ostra choroba infekcyjna z gorączką.
- D. niedrożność górnego odcinka przewodu pokarmowego.
- E. I trymestr ciąży.

Nr 102. Monitorowanie pacjentów z makroprolactinoma leczonych zachowawczo agonistą dopaminy polega na:

- 1) kontroli stężenia PRL po miesiącu leczenia, a następnie okresowo co 3-6 miesięcy;
- 2) kontroli stężenia PRL co miesiąc aż do normalizacji;
- 3) oznaczaniu okresowo (co 3-6 miesięcy) u kobiet stęż. progesteronu w II fazie cyklu, a u mężczyzn stęż. testosteronu łącznie z oceną prolaktyny;
- 4) oznaczaniu u kobiet estradiolu i progesteronu, a u mężczyzn testosteronu co miesiąc;
- 5) wykonaniu kontrolnego badania MRI przysadki po 3, 6 i 12 miesiącach leczenia;
- 6) wykonaniu kontrolnego badania MRI przysadki po 12 miesiącach leczenia;
- 7) kontroli pola widzenia co 6-12 miesięcy.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,4,6.   **B.** 1,3,6,7.   **C.** 2,3,5,7.   **D.** 2,4,7.   **E.** tylko 1.

Nr 103. Po resekcji 6,5 cm guza nadnercza, w pooperacyjnym badaniu histopatologicznym rozpoznano raka kory nadnercza, a w przeprowadzonej dodatkowo ocenie obrazowej nie wykazano cech lokalnej czy odległej inwazji. Oceń zaawansowanie procesu nowotworowego wg skali MacFarlane'a:

- A.** stopień I.
B. stopień II.
C. stopień III.
D. stopień IV.
E. skala MacFarlane'a służy do oceny zaawansowania guza o charakterze *pheochromocytoma*, wobec tego jej zastosowanie w tym przypadku będzie niemożliwe.

Nr 104. Której grupie cytologicznej wg klasyfikacji Bethesda odpowiada następujący opis badania cytologicznego materiału z biopsji aspiracyjnej cienkoigłowej (BAC) zmiany ogniskowej tarczycy: „Liczne grupy monomorficznych komórek pęcherzykowych tarczycy tworzących gniazda i układy rozetkowe. Brak koloidu”?

- A.** grupa I (biopsja niediagnostyczna).
B. grupa II (zmiana łagodna).
C. grupa III (zmiana pęcherzykowa bliżej nieokreślona).
D. grupa IV (podejrzenie nowotworu pęcherzykowego).
E. grupa V (podejrzenie złośliwości).

Nr 105. Pierwotny brak miesiączki występuje w:

- 1) zespole Mayera, Rokitansky'ego, Kustnera i Hausera;
- 2) zespole Ashermana;
- 3) zespole niewrażliwości na androgeny - AIS;
- 4) zarośnięciu kanału rodniego (gynatresio);
- 5) zespole Sheehana.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,4.   **B.** 1,2,3,4.   **C.** 3,4,5.   **D.** 1,3,4.   **E.** 2,3,4.

Nr 106. Wzrost glikemii rozpoczynający się od godzin wczesnoporannych, skutkujący znacznie zwiększonym stężeniem glukozy rano po przebudzeniu, występuje głównie u chorych na cukrzycę typu 1, zwłaszcza u dzieci w okresie pokwitania. Zjawisko to jest związane ze zwiększonym wydzielaniem hormonu wzrostu w godzinach nocnych oraz kortyzolu i adrenaliny w godzinach porannych. Powyżej opisana hiperglikemia poranna to:

- A. zjawisko Somogyi.
- B. efekt podania nieodpowiedniego rodzaju insuliny bazalnej w godzinach wieczornych u pacjentów ze świeżo rozpoznaną cukrzycą typu 1.
- C. zjawisko brzasku.
- D. zjawisko uniku.
- E. zjawisko „przeświecania”.

Nr 107. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące profilu działania pozaantykonceptyjnego progestagenów stosowane w antykoncepcji hormonalnej:

- 1) dydrogesteron pobudza wyłącznie receptory progesteronowe, ma korzystny profil metaboliczny, ale nie jest skuteczny w hamowaniu jajczkowania;
- 2) stosowanie lewonorgestrelu wiąże się z niższym ryzykiem żylnej choroby zakrzepowo-zatorowej w porównaniu do desogestrelu i drospirenonu;
- 3) drospirenon może korzystnie wpływać na gospodarkę węglowodanową u kobiet otyłych;
- 4) progestageny II generacji nie wpływają niekorzystnie na profil lipidów.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 2,3,4.   B. 1,3,4.   C. 1,2,4.   D. 1,2,3.   E. wszystkie wymienione.

Nr 108. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące zespołu policystycznych jajników (PCO):

- 1) stosowanie antykoncepcji hormonalnej z wysokimi dawkami EE wpływa korzystnie na gęstość kości nastolatek z PCO;
- 2) estrogeny zwiększają syntezę SHBG, co prowadzi do obniżenia stężenia androgenów i IGF1;
- 3) flutamid jest najsilniejszym blokerem receptora androgenowego, można go stosować w leczeniu hirsutyzmu u młodych kobiet z PCO;
- 4) oporność insulinowa jest jednym z kryteriów rozpoznania PCO u otyłych nastolatek;
- 5) stosowanie metforminy u młodych kobiet z PCO wpływa bezpośrednio na steroidogenezę w jajnikach, powodując obniżenie poziomu androgenów.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 2,3,5.   B. 2,3,4,5.   C. 1,2,3,5.   D. 1,2,4,5.   E. wszystkie wymienione.

Nr 109. Grupa ekspertów Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dokonała podziału zaburzeń miesiączkowania na 7 grup. Podział ten w prosty sposób porządkuje większość zasadniczych przyczyn braku miesiączki. Cechy charakterystyczne dla grupy I to:

- 1) brak miesiączki, najczęściej wtórny;
- 2) stężenie gonadotropin LH i FSH oraz estradiolu, testosteronu i czasem prolaktyny zazwyczaj małe lub nieoznaczalne;
- 3) test z klomifenem najczęściej ujemny;
- 4) test z GnRH - brak odpowiedzi lub zmniejszona rezerwa LH.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,4.   **B.** 1,2,3.   **C.** 1,3,4.   **D.** 2,3,4.   **E.** wszystkie wymienione.

Nr 110. Przeciwwskazania bezwzględne do stosowania antykoncepcji estrogenowo-progestagenowej wg PTG WHO, ACOG to:

- 1) cukrzyca typu 1 po 35. r.ż.;
- 2) palenie papierosów po 35. r.ż.;
- 3) otyłość;
- 4) migrenowe bóle głowy z objawami neurologicznymi;
- 5) choroba naczyń tętniczych.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,4.   **B.** 3,4,5.   **C.** 1,4,5.   **D.** 2,4,5.   **E.** 1,2,5.

Nr 111. W leczeniu niedoczynności przysadki należy dążyć do utrzymywania wartości iloczynu wapniowo-fosforanowego:

- A.** poniżej $4,4 \text{ mmol}^2/\text{l}^2$ ($55 \text{ mg}^2/\text{dl}^2$).
B. powyżej $4,4 \text{ mmol}^2/\text{l}^2$ ($55 \text{ mg}^2/\text{dl}^2$).
C. poniżej $8,8 \text{ mmol}^2/\text{l}^2$ ($110 \text{ mg}^2/\text{dl}^2$).
D. powyżej $8,8 \text{ mmol}^2/\text{l}^2$ ($110 \text{ mg}^2/\text{dl}^2$).
E. pomiędzy $4,4 \text{ mmol}^2/\text{l}^2$ a $8,8 \text{ mmol}^2/\text{l}^2$ ($55-110 \text{ mg}^2/\text{dl}^2$).

Nr 112. Do androloga zgłosił się 36-letni mężczyzna starający z się z partnerką o ciążę od 12 miesięcy z wynikiem badania nasienia:

- objętość - 2,5 ml;
- pH > 7,6;
- liczba plemników w 1 ml ejakulatu - 15 mln;
- całkowita liczba plemników w ejakulacie - 40 mln;
- ruchliwość plemników > 39% progresywnych;
- morfologia (odsetek prawidłowych) 4%;
- żywotność > 59% żywych.

Wynik badania świadczy o:

- A.** azoospermii.
B. ciężkiej oligozoospermii.
C. teratozoospermii.
D. normozoospermii.
E. oligoastenoteratozoospermii.

Nr 113. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące czynności hormonalnej w ciąży:

- 1) maksymalne stężenie gonadotropiny kosmówkowej hCG w surowicy obserwuje się między 8. i 10. tygodniem ciąży, potem stężenia hCG zmniejszają się osiągając ok 14 tyg. 30% wartości maksymalnej i na takim poziomie utrzymują się do końca ciąży;
- 2) stężenie prolaktyny wzrasta liniowo w okresie ciąży, po porodzie i wydaleniu łożyska gwałtownie spada. U kobiet karmiących spadek hormonu jest wolniejszy;
- 3) produkcja progesteronu przez łożysko jest autonomiczna;
- 4) hydrokortyzon jest unieczynniany w łożysku przez dehydrogenazę 11 β -hydroksysteroidową typu 2;
- 5) nadnercza płodu produkujące DHEA-S są głównym źródłem androgenów przekształcanych pod wpływem enzymów łożyskowych do estrogenów.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,4,5.   **B.** 1,2,3,5.   **C.** 3,4,5.   **D.** 1,3,4,5.   **E.** 2,3,4,5.

Nr 114. W przypadku uszkodzenia przysadki najwcześniej i najczęściej stwierdza się upośledzenie wydzielania:

A. PRL.	D. ACTH.
B. GH i gonadotropin.	E. wszystkich wymienionych hormonów.
C. TSH.	

Nr 115. W monitorowaniu i leczeniu pooperacyjnej niedoczynności przytarczyc:

- 1) w bezpośrednim okresie pooperacyjnym należy monitorować stężenia wapnia zjonizowanego (lub skorygowanego) w surowicy krwi dla oceny funkcji przytarczyc;
- 2) oznaczanie stężenia PTH nie jest przydatne;
- 3) powtórny ocenę wskazań do leczenia substytucyjnego powinno przeprowadzić się po 6 miesiącach, roku i 2 latach od operacji;
- 4) w leczeniu należy dążyć do utrzymywania stężenia wapnia zjonizowanego (lub skorygowanego) w górnym zakresie normy.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2.   **B.** 2,4.   **C.** 1,3.   **D.** 1,4.   **E.** 3,4.

Nr 116. Wskazaniem do leczenia operacyjnego bezobjawowej pierwotnej niedoczynności przytarczyc jest:

- 1) zmniejszenie w badaniu densytometrycznym metodą DXA gęstości mineralnej kości o 2,5 odchylenia standardowego od wartości gęstości szczytowej dla młodych dorosłych;
- 2) wzrost stężenia wapnia całkowitego w surowicy o 0,25 mmol/l (1 mg/dl);
- 3) współczynnik przesączania kłębuszkowego wyższy od 60 ml/min/1,73 m²;
- 4) wiek chorego powyżej 50 lat.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2.   **B.** 1,3.   **C.** 1,4.   **D.** 2,3.   **E.** 2,4.

Nr 117. Do przyczyn hiperkalcemii należą:

- 1) leczenie glikokortykosteroidami;
- 2) rak piersi z przerzutami do układu kostnego;
- 3) nadczynność tarczycy;
- 4) zespół Di George'a.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2.   **B.** 1,3.   **C.** 1,4.   **D.** 2,3.   **E.** 3,4.

Nr 118. Do markerów osteogenezy nie należy/a:

- A.** frakcja kostna fosfatazy zasadowej.
B. N-końcowe propeptydy prokolagenu typu I.
C. N-końcowy usieciowany telopeptyd łańcucha α kolagenu typu I.
D. osteokalcyna.
E. C-końcowe propeptydy prokolagenu typu I.

Nr 119. Do leków stosowanych w terapii anabolicznej osteoporozy, pobudzających tworzenia kości należą:

- 1) teryparatyd;
- 2) abaloparatyd;
- 3) denosumab;
- 4) romosozumab;
- 5) bisfosfoniany.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3.   **B.** 1,2,4.   **C.** 1,3,4.   **D.** 3,4,5.   **E.** 2,4,5.

Nr 120. Wartość współczynnika FRAX przyjęta w Polsce jako próg interwencyjny wynosi:

- A.** < 5%.   **B.** 5-10%.   **C.** > 10%.   **D.** > 20%.   **E.** > 30%.

Dziękujemy !